

Nr 166.

Av herrar **Holmbäck** och **Näsgård**, *om anställande av försök för möjliggörande av en snabbare publikation av debatterna vid riksdagens kamrars sammanträden.*

Frågan om ett snabbare offentliggörande av riksdagsdebatterna var föremål för ingående överläggningar vid 1937 års riksdag. En kommitté — den s. k. stenografkommittén — som efter kamrarnas uppdrag tillsatts av fullmäktige i riksgäldskontoret, hade avgivit ett utlåtande i ärendet. Kommitténs betänkande jämte en inom första kammaren väckt motion behandlades av sammansatt konstitutions- och bankoutskott och föranledde livliga debatter inom riksdagen. Någon åtgärd, som ledde till snabbare publicering av debatterna, följde emellertid icke.

Protokollen i utländska parlamentariska församlingar tryckas inom vida kortare tid än hos oss. Så offentliggöras protokollen för sammanträdena i det engelska parlamentet — både i överhuset och i underhuset — redan dagen efter det sammanträde hållits. I Norge utdelas protokollen i tryckt skick efter ungefär hälften så kort tid som hos oss. Särskilt i England medför den snabbare publikationen att pressen har ett mera utförligt material för sin behandling av debatterna medan dessa ännu äga aktualitet. Den långsamma publikationen hos oss åstadkommer, att i detta hänseende debattprotokollen bli betydelselösa.

De önskemål, som titt och tätt komma till synes om ett snabbare publicerande av riksdagsdebatterna, synas visa, att frågan på nytt bör tagas upp. En yttre anledning därtill ger det förebildliga sätt, på vilket interparlamentariska unionen vid sitt sammanträde i Stockholm i september månad i fjol kunde lösa frågan om publicering av de debatter, som ägde rum inom unionen. Tryckta redogörelser för förhandlingarna förelågo redan dagen efter de särskilda debatterna; debatterna voro visserligen icke ordagrant återgivna men de utförliga referaten voro å andra sidan tryckta på franska, alltså på ett språk, som icke var tryckeripersonalens modersmål. De besvärades icke av korrekturfel.

Under diskussionerna vid 1937 års riksdag framfördes med stor utförlighet skälen för och mot en ändring av publikationssättet beträffande riksdagsdebatterna. Det var emellertid en tanke, som man enligt vår uppfattning icke ägnade tillräcklig uppmärksamhet, nämligen att man i varje fall borde göra försök med ett snabbare publikationssätt. Först efter dylika

försök kan man få tillräckligt erfarenhetsmaterial. Att man skulle göra försök med snabbare publikationssätt yrkades i en reservation till sammansatta konstitutions- och bankoutskottets betänkande 1937. I reservationen föreslogs, att man försöksvis skulle på sätt som sker i utländska parlamentariska församlingar låta omedelbart utskrivna stenogrammen. Under försöket borde man, enligt reservationen, kunna pröva dels den regel, som föreslagits av stenografkommittén, nämligen att utskriften av stenogrammen omedelbart i stencil skulle tillställas pressen, dels den danska regeln, att utskriften omedelbart färdigställas i »fortryck», som utlämnas till talarna att av dem eventuellt överlämnas till pressen, och dels det engelska systemet att utskriften omedelbart tryckas i korrekturtryck med rätt för talarna att till ett följande definitivt tryck göra de rättelser de önska. I det engelska överhuset tillämpas, närmare bestämt, följande regler. Stenograferna ha tiominutersskift. Stenogrammen utskrivs omedelbart i parlamentsbyggnaden, och sedan utskriften färdigställts ha ledamöterna några tiotal minuter till korrigering. Utskriften intefoneras därefter till tryckeriet och uppsättes och tryckes omedelbart i ett första tryck, som efter några dagar ersättes av ett nytt, korrigerat slutligt tryck. I underhuset torde reglerna vara ungefär desamma.

Vi anse att försök nu bör anställas efter de riktlinjer, som ovan angivits. De närmare reglerna för förfaringssättet vid försökets anställande torde böra utarbetas av vederbörande utskott.

På grund av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen ville låta anställa försök för möjliggörande av en snabbare publikation av debatterna vid kamrarnas sammanträden.

Stockholm den 25 januari 1950.

Åke Holmbäck.

Bernhard Näsgård.
